

KANUN NO: 5521

İŞ MAHKEMELERİ KANUNU

Kabul Tarihi: 30 Ocak 1950

Resmi Gazete ile Neşir ve İlânı: 4 Şubat 1950 - Sayı: 7424

3.t. Düstur, c.31 - s.753

MADDE 1 - İş [Kanunu](#)'na göre işçi sayılan kimselerle (o Kanunun değiştirilen ikinci maddesinin C, D ve E fıkralarında istisna edilen işlerde çalışanlar hariç) işveren veya işveren vekilleri arasında iş aktinden veya İş [Kanunu](#)'na dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıklarının çözülmesi ile görevli olarak lüzum görülen yerlerde iş mahkemeleri kurulur.

Bu mahkemeler :

A) 5018 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin (E) fıkrasına göre sendikaların açacakları ve bu sıfatla aleyhlerine açılacak hukuk dâvalarına;

B) İşçi Sigortaları Kurumu ile sigortalılar veya yerine kaim olan hak sahipleri arasındaki uyuşmazlıklardan doğan itiraz ve dâvalara da bakarlar.

İş mahkemesi kurulmamış olan yerlerdeki bu dâvalara, o yerde görevlendirilecek mahkeme tarafından, temsilci üyeler alınmaksızın, bu kanundaki esas ve usullere göre bakılır.

Fiilî ve hukuki imkânsızlıklar dolayısıyla iş mahkemesinin toplu olarak görevini yapamadığı hallerde de yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.

MADDE 2 - İş mahkemeleri bu iş için görevlendirilen yargıcın başkanlığında (...) (*) teşekkül eder.

(*) Madde 2 nin 1. fıkrasında yer alan "bir işveren temsilcisi ile bir işçi temsilcisinden" ibaresi, Anayasa Mahkemesi'nin 13.4.1971 tarih ve E. 1970/63, K. 1971/38 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.

(...) (Madde 2 nin 2. fıkrası, Anayasa Mahkemesi'nin 14.5.1970 tarih ve E. 1967/40, K. 1970/26 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.)

(...) (Madde 2 nin 3. fıkrası, Anayasa Mahkemesi'nin 13.4.1971 tarih ve E. 1970/63, K. 1971/38 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.)

(...) (Madde 2 nin 4. fıkrası, Anayasa Mahkemesi'nin 13.4.1971 tarih ve E. 1970/63, K. 1971/38 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.)

(...) (Madde 2 nin 5. fıkrası, Anayasa Mahkemesi'nin 13.4.1971 tarih ve E. 1970/63, K. 1971/38 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.)

MADDE 3 - (...) (Madde 3, Anayasa Mahkemesi'nin 13.4.1971 tarih ve E. 1970/63, K. 1971/38 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.)

MADDE 4 - (...) (Madde 4, Anayasa Mahkemesi'nin 13.4.1971 tarih ve E. 1970/63, K. 1971/38 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.)

MADDE 5 - İş mahkemelerinde açılacak her dâva, açıldığı tarihte dâvaolunanın Türk Medeni [Kanunu](#) gereğince ikametgâhı sayılan yer mahkemesindebakılabileceği gibi, işçinin işini yaptığı işyeri için yetkili mahkemede debakılabilir. Bunlara aykırı sözleşme muteber sayılmaz.

MADDE 6 - (...) (Madde 6, Anayasa Mahkemesi'nin 13.4.1971 tarih ve E. 1970/63, K. 1971/38 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.)

MADDE 7 - İş mahkemelerinde şifahi yargılama usulü uygulanır. İlk oturumda mahkeme tarafları sulha teşvik eder. Uzlaşmadıkları ve taraflar veyavekillerinden birisi gelmediği takdirde yargılamaya devam olunarak esas hakkında hüküm verilir.

İş [Kanunu](#)'nun 79'uncu maddesinde yazılı uzlaşma teşebbüsünün yapılmamışolması dâvanın kabulüne ve görülmesine mâni teşkil etmez.

MADDE 8 - İş mahkemesinin nihai kararları tefhim tarihinden itibaren sekiz gün içinde temyiz olunabilir.

İş mahkemelerinden verilen kararlar, Yargıtayca iki ay içinde tetkikolunarak karara bağlanır.

Yargıtayın bu kararlarına karşı karar tashihi istenemez.

MADDE 8 - (**Değişik: 5308 - 2.3.2005 / m.1 - Yürürlük m.3**) İş mahkemelerince verilen nihai kararlara karşı istinaf yoluna başvurulabilir. Şu kadar ki, para ile değerlendirilemeyen dava ve işler hakkındaki kararlar hariç, miktar veya değeri bin lirayı geçmeyen davalar hakkındaki nihai kararlar kesindir.

İstinaf yoluna başvurma süresi, karar yüze karşı verilmişse nihai kararın taraflara tefhimi, yokluklarında verilmiş ise tebliği tarihinden itibaren sekiz gündür.

Bölge adliye mahkemesinin para ile değerlendirilemeyen dava ve işler hakkındaki kararları ile miktar veya değeri beşbin lirayı geçen davalar hakkındaki nihai kararlara karşı tebliğ tarihinden başlayarak sekiz gün içinde temyiz yoluna başvurulabilir.

Kanun yoluna başvuru kararlar, bölge adliye mahkemesi ve Yargıtayca iki ay içinde karara bağlanır.

Yargıtayın kararlarına karşı karar düzeltme yoluna başvurulamaz.

MADDE 9 - İş mahkemelerinin çalışma zamanları ihtiyaca göre haftanın münasip günleri ve iş bakımından günün münasip saatleri nazara alınarak Adalet Bakanlığınca tesbit olunur.

MADDE 10 - İş [Kanunu](#)'nun uygulanması ile görevli olan idari merciler, kendilerine yapılan müracaatları 15 gün içinde idari yoldan neticelendiremedikleri ve iş mahkemelerinin görevi içinde gördükleri takdirde, bu hususa dair olan evrak ve belgeleri yetkili iş mahkemesine tevdi ederler. Mahkeme, re'sen gün tayin ederek tarafları, davet ve müracaat sahibinin dâvacı olduğunu tesbitten ve zabıtnameye imzasını aldıktan sonra bu kanundaki esasve usullere göre dâvayı görerek kararını verir. İdari merciin bu yoldaki tevdi mahkemenin göreve mütaallik kararını takyit etmez.

MADDE 11 - (...) (Madde 11 in ilk fıkrası, 21.11.1980 tarih ve 2345 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi hükmü gereğince yürürlükten kaldırılmıştır.)

(Ek fıkra: 2339 - 12.11.1980 / m.1) Türkçe bilmeyen yabancı uyruklu kişilerintaraf oldukları iş davalarında mahkemece çağrılacak tercüman ve mütercimücreti, mütekalibiyet şartı ile Devlet Hazinesinden karşılanır.

MADDE 12 - (...) (Madde 12, Anayasa Mahkemesi'nin 13.4.1971 tarih ve E. 1970/63, K. 1971/38 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.)

MADDE 13 - (...) (Madde 13, Anayasa Mahkemesi'nin 13.4.1971 tarih ve E. 1970/63, K. 1971/38 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.)

MADDE 14 - (...) (Madde 14, Anayasa Mahkemesi'nin 13.4.1971 tarih ve E. 1970/63, K. 1971/38 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.)

MADDE 15 - Bu Kanun'da sarahat bulunmayan hallerde Hukuk Muhakemeleri Usulü [Kanunu](#) hükümleri uygulanır.

MADDE 16 - İş kazalarıyla meslek hastalıkları ve analık sigortaları hakkındaki 4772 sayılı Kanun'un 67'nci ve ihtiyarlık sigortası hakkındaki 5417 sayılı Kanunun 38'nci maddelerinin ikinci fıkraları hükümleri kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1 - (Ek: 5308 - 2.3.2005 / [m.2](#) - Yürürlük [m.3](#)) Bölge adliye mahkemelerinin, 26.9.2004 tarihli ve 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında [Kanunun](#) geçici 2 nci maddesi uyarınca Resmi Gazetede ilan edilecek göreve başlama tarihinden önce verilen kararlar hakkında yapılan temyiz başvuruları, kesinleşinceye kadar Yargıtay tarafından sonuçlandırılır. Bu kararlar hakkında İş Mahkemeleri Kanununun bu Kanunla yapılan değişiklikten önceki temyize ilişkin hükümleri uygulanır.

MADDE 17 - Bu Kanun yayım tarihinden altı ay sonra yürürlüğe girer.

MADDE 18 - Bu Kanunu Adalet ve Çalışma Bakanları yürütür.